

*Fremtidens
repræsentanter*

15 Kongres

Hovedbestyrelsens beretning 2012-2015

Indhold

Forord: Aktivisme, der virker	4
Strategi: Bioanalytikeren helt ud til borgeren	6
Kampagne: 6500 aktivister for faglig synlighed	10
Overenskomst: Fra frontal afvisning til forsigtig optimisme	12
Repræsentanter: Sammen passer vi på hinanden	20
Uddannelse: Dygtighed der dur – også i 2025	24
Efteruddannelse: Flere kursister på efteruddannelse og temadage	28
Tendens: Sværere at trække ledere tættere til dbio	30
Studerende: dbio tilbyder kickstart til karrieren	32
Medlemspleje: Inddragelse og indflydelse	34
Internationalt: dbio i verden	38
Kommunikation: Sociale medier og synergi	40

Kolofon

Redaktion: Journalist Helle Broberg Nielsen og redaktør Jytte Kristensen

Design og layout: vahlé+nikolaisen

Foto forside: Helle Arensbak. Bioanalytikere på forsiden er Tanya Julio og Sanne Krøjmand Schjern

Øvrige fotos: Johnny Wichmann, Torben Jensen, Lars Aarø, Esben Salling, Søren Svendsen, Søren Kjeldgård, Lars Skaaning

Redaktionen afsluttet: August 2015

Hovedbestyrelsens beretning 2012-2015

Det er dbio's politik at arbejde for, at bioanalytikerne kommer tættere på borgerne i alle de sammenhænge, hvor det giver mening.

Tak til de bioanalytikere og borgere i ambulatoriet på Nordsjællands Hospital, Hillerød, som gav sig tid til at blive fotograferet.

Forord

Aktivism, der virker

Danske Bioanalytikere har i denne kongresperiode afprøvet en mere offensiv facon at være fagforening på.

Tydelligst har det været i forbindelse med brandingåret 2014 og strategien "Borgernære Bioanalytiker". Branding-kampagnen lagde således ud med at mobilisere samtlige 6500 medlemmer som aktivister for faget og faggruppens synlighed i omverdenen. De seneste to år har hele dbio's hovedbestyrelse sideløbende fået praktisk erfaring med rollen som lobbyister overfor politikere og embedsmænd. Specielt når de har skullet markedsføre bioanalytikernes kompetencer i den borgernære sundhedspleje. Og for at skaffe dokumentation for logikken i at rykke en del af diagnostikken tættere på borgerne, satte dbio i foråret 2015 et konsulentfirma til at regne på økonomien i en ny organisering, hvor decentral og ikke mindst mobil laboratoriebetjening er omdrejningspunktet.

Men heller ikke på mange andre af dbio's aktivitetsområder har de seneste tre år været business as usual. På overenskomstområdet har vi og Sundhedskartellet været med til at etablere et større og stærkere forhandlingsfællesskab; de nedslående erfaringer fra de foregående års forhandlinger gjorde en frontforstærkning nødvendig. På arbejdsmiljøområdet har vi tilrettelagt en mere målbevidst strategi, hvor medlemmerne har taget imod opfordringen om at anmelde samtlige deres arbejdsskader. Vores tillids- og arbejdsmiljørepræsentanter har i denne

kongresperiode selv efterspurgt og fået mere træning i at argumentere med større gennemslagskraft; de vil ikke nøjes med at være sagsbehandlere og regelvogtere, men ønsker at være med til at præge og udvikle deres arbejdspladser i en tid med fusioner, stigende arbejdspress og større enheder.

Også på uddannelsesområdet har dbio været nødt til at insistere på at få lov til at være med. dbio blev i første omgang ikke inviteret, da regeringen i 2014 gik i gang med en revision af de mellemlange, videregående sundhedsuddannelser. Alligevel fik vi tilkæmpet os repræsentation i arbejdsgruppen via Sundhedskartellet. dbio har sideløbende taget initiativ til at få udarbejdet en kompetenceprofil for fremtidens nyuddannede bioanalytiker. Vi vil ikke acceptere, at en uddannelsesrevision gennemføres uden, at vi har bidraget med vores særlige indsigt, ikke mindst med vores perspektiv på bioanalytikeren som "Diagnostisk Samarbejdspartner".

Konceptet med bioanalytikeren som sparingspartner og rådgiver er opfundet, udviklet og italesat af dbio og har været et af foreningens stærke strategiske fokuspunkter gennem flere kongresperioder. I 2014 og 2015 har vi oplevet, hvordan omverdenen endelig har taget tankegangen om den mere aktivistiske bioanalytiker til sig. Nationalt og globalt. Emnet var tema for en visionskonference i Dublin i oktober 2014, og 'Diagnostic Partner' er nu blevet en fagpolitisk strategi i EPBS, vores europæiske paraplyorganisation.

Tankegangen bag bioanalytikeren som sparringspartner og rådgiver er nu ved at blive bredt accepteret uden for dbio's egne rækker.

Tak til bioanalytikere fra Klinisk Biokemisk Afdeling, Nordsjællands Hospital, Hillerød for et smittende gruppebillede.

Bioanalytikerne helt ud til borgeren

Borgernær bioanalytiker

Det er dbio's politik at arbejde for, at bioanalytikerne kommer tættere på borgerne i alle de sammenhænge, hvor det giver mening.

I fremtidens sundhedsvæsen skal kommunerne sammen med de praktiserende læger løse en større del af sundhedsvæsenets opgaver. Det kræver hurtig adgang til diagnostiske undersøgelser af høj kvalitet samt kvalitetssikring af det POCT-udstyr, som findes i sundhedshuse, på plejehjem eller rehabiliteringscentre. Ifølge dbio

bør oplæring, indkøb og tilsyn med udstyret ske med **inddragelse af bioanalytikerkompetencer**.

Endnu er meget få bioanalytikere ansat i en kommune eller tilknyttet kommunernes sundhedstjeneste via regionale udgående teams. dbio's kampagneindsats "borgernær bioanalytiker" er designet med kommunerne som målgruppe og ligger desuden i forlængelse af arbejdet for at få flere bioanalytikere ansat i lægehuse.

dbio har afgivet høringsvar angående det borgernære sundhedsvæsen i kongresperioden:

På Rehabiliteringscenteret Lysningen laver bioanalytiker Dorte Jensen alt fra blodprøver til sang og højtlesning for patienterne. Dorte Jensen er en af de få bioanalytikere ansat i kommunerne. Indtil videre.

Dels i forbindelse med sundhedsaftaler i regionerne, dels på nationalt plan om fremtidens hjemmehjælp ud fra politikpapiret: **"Borger-nær bioanalytiker – forebyggelse, tryghed og støtte til egenomsorg"**.

Indsats for flere bioanalytikere i lægehusene

dbio har både i 2013 og 2014 haft en stand på den årlige femdages-konference for praktiserende læger i Bella Centret, Lægedage. Det nye initiativ er et forsøg på at få flere praksislæger til at se bioanalytikere som en attraktiv arbejdskraft også til opgaver, der ligger uden for blodprøvetagning og analysearbejde som for eksempel kvalitetssikring, akkreditering og datafangst. Jobs i almen praksis er populære og bliver mere og mere relevante både for dbio-medlemmer og borgerne, når flere sundhedsydelser skal rykkes fra sygehusene og ud i primærsektoren.

Standen har hvert år været bemandet med teams af praksisbioanalytikere, laboratoriefaglige konsulenter, politikere fra dbio's regioner, medlemmer af dbio's forretningsudvalg samt sekretariatsmedarbejdere.

Konferencedeltagere er med held blevet lokket til en dialog med forskelligt merchandise og en konkurrence samt pjecen **"Har I overvejet en bioanalytiker?"**.

I alt 650 udfyldte i 2014 konkurrenceflyeren og fik ved samme lejlighed en snak om bioanalytikerens mulige bidrag til almen praksis.

Det lykkedes også at få dbio's pjec "Har I overvejet en bioanalytiker?" med i deltagermappen, da Dagens Medicin holdt en lidt min-

dre konference for praktiserende læger i Odense i april 2014.

Der er pt ca. 300 bioanalytikere ansat i lægepraksis. **dbio's politikpapir om bioanalytikere i almen praksis** fra oktober 2013 sætter som mål, at antallet af dbio-medlemmer i praksis skal være 50 procent højere i 2020.

I 2014 blev artikler fra fagbladet samlet i et inspirationshæfte, **"Styrk almen praksis – og få mere tid til patienter"**,

med eksempler på forskellige bioanalytikerprofiler i almen praksis.

Ad hoc-gruppe og kursus for almenpraksis

I efteråret 2013 samlede dbio en ad hoc-ekspertgruppe bestående af praksisbioanalytikere og laboratoriefaglige konsulenter. Formålet var dels at være med til at kvalificere forberedelserne til Lægedage 2013, dels at være baggrundsgruppe for den samlede indsats overfor almen praksis. Gruppen har desuden fungeret som afsæt til, at der i 2014 er blevet nedsat en egentlig udviklingsgruppe for almen praksis. Denne gruppe tog initiativ til det første dbio-kursus med praksisbioanalytikere som specifik målegruppe: **"EKG i almen praksis"** ramte tilsyneladende et hidtil upåagtet behov og fik omgående så mange tilmeldinger, at der måtte oprettes endnu et kursus.

dbio's ad-hoc gruppe af praksisbioanalytikere og laboratoriefaglige konsulenter, som bl.a. har forberedt aktiviteterne på Lægedage 2013

Lobbyisme på Bornholm

"Borgernær bioanalytiker" har været den slaglinje, dbio's hovedbestyrelse tog med på Folkemødet på Bornholm i henholdsvis 2014 og 2015. Her har HB-medlemmerne opsøgt især kommunale politikere og embedsmænd for at få dem til at se mulighederne ved at indgå i samarbejde med bioanalytikere, når de skal planlægge og udbygge deres kommunale opgaveportefølje. For eksempel med hensyn til at kunne tage vare på ikke mindst sårbare borgere, der ofte bliver indlagt med akutte forværringer, hvis de ikke monitoreres omhyggeligt nok. Hovedbestyrelsesmedlemmerne kom hjem med

flere indledende kontakter, de siden har været i gang med at følge op på.

På Folkemødet i 2015 var dbio selv medarrangør af debatarrangementer. Blandt andet "Kommunen som behandler – hvordan sikrer vi den rette behandling og monitorering tæt på borgeren?".

Bornholmske bioanalytikere demonstrerede forskelligt POCT-udstyr på Folkemødet på Bornholm 2015, hvor dbio deltog under sloganet Borgernær Bioanalytiker.

”Har I det rette team, kommuner?”

”Borgernær bioanalytiker” var ligeledes temaet, da dbio for første gang havde en stand på Kommunernes Landsforenings årlige sundhedskonference i Kolding i januar 2015. Med pjecen **”Har I sat det rette team – borgernær bioanalytiker”** var det formålet at få de kommunale sundhedsaktører til at se pointen i at medtænke bioanalytikerkompetencer i den primære sundhedstjeneste. Enten i form af egentlige jobs i sundhedshuse eller rehabiliteringscentre eller i samarbejdsrelationer som udgående funktioner fra sygehusene.

”Lad os sammen udvikle en model, der passer til jeres kommune,” lød den direkte opfordring fra dbio. Også her kom medlemmerne af

Hovedbestyrelsen i direkte dialog med aktører fra kommunerne og fik skabt kontakter.

Borgernær bioanalytiker i pressen

Danske Bioanalytikere har fra foråret 2013 til medio 2015 haft otte indlæg med argumenter for at forstærke primærsektoren med bioanalytikerkompetencer i forskellige medier. Således fire gange i Jyllands-Posten, to gange i Dagens Medicin, én gang i Magasinet Danske Kommuner og én gang i online-magasinet Altinget.dk

Dagens Medicins nyhedsbrev til kommunerne, Kommunal Sundhed, har desuden skrevet en baggrundsartikel om dbio’s fremstød overfor kommunerne.

dbio var arrangør af en paneldebat på Folkemødet på Bornholm 2015 om fordele ved at flytte diagnostikken tættere på borgerne.

Kampagne

6500 aktivister for faglig synlighed

Under sloganet **"Brug os. Vi stikker ikke"** lancerede dbio 2014 som et branding-år med to sideløbende strategier. For henholdsvis medlemsaktivisme og politisk lobbyisme.

Kravet om, at foreningen gør en mere målrettet indsats for at synliggøre faggruppen og professionen, har lydt i et par årtier, og kongressen i 2012 vedtog at iværksætte en særlig kampagne i kongresperioden. I januar 2013 blev indsatsen tyvstartet med **"Brug bioanalytikerens bedre"** en pjece der blev lavet for at præsentere, hvordan bioanalytikerens kompetencer kan anvendes endnu bedre i alle faser af patientforløbet. For eksempel som diagnostisk samarbejdspartner i kliniske afdelinger og i forhold til kvalitetssikring af monitoreringen af kronisk syge ved hjælp af patientnært analyseudstyr.

I selve branding-året valgte man at vende spejlet mod bioanalytikerne selv – helt konkret med en forside på fagbladet – ved at opfordre medlemmerne til at begynde at se sig selv som aktivister for faget; for uden bioanalytikernes egen indsats kan brandingindsatsen ikke lykkes.

Og det skal ske i alle de sammenhænge, de befinder sig i. Professionelt eller privat skal de fortælle de gode historier om faget. Det lidt modsætningsfyldte slogan, som blandt andet er blevet trykt på plakater, pjecer og lommeskånere, blev tilbudt som en "samtalestarter" med et glimt i øjet.

Foreningen entrerede med skuespiller og kommunikationscoach Jens Arentzen, som blev hyret til at afholde sessioner i at formidle faglighed på en lyttværdig måde. Det skete i løbet af året på Fagligt Forum (for dbio's faglige udviklingsgrupper), Leder Forum, Underviserdag, Praksissymposium, Studerendes Årstræf, Årskursus for tillidsrepræsentanter og arbejdsmiljørepræsentanter og på Afdelingsbioanalytikerdag.

Brandingårets andet forløb var målrettet medlemmer af Hovedbestyrelsen, som er blevet trænet i politisk kommunikation og lobbyisme af et professionelt kommunikationsfirma. I foråret 2015 har hovedbestyrelsesmedlemmerne bygget oven på denne træning med et kort kursus i brugen af twitter-mediet som politisk debat-plattform. Begge år har træningen været en optakt til dbio's deltagelse i Folkemødet på Bornholm.

Vigtige gennembrud for Diagnostisk Samarbejdspartner

Tankegangen bag bioanalytikerens som sparingspartner og rådgiver er nu ved at blive bredt accepteret uden for dbio's egne rækker. Arbejdet med Den Diagnostiske Samarbejdspartner, der i 2006 udsprang af det forudgående professionsidentitetsprojekt, havde fire markante gennembrud i løbet af 2014-15 også på internationalt plan.

Først og fremmest var 'Diagnostic Partner' temaet, da EPBS (**European Association for Professionals in Biomedical Science**), dbio's europæiske paraply-organisation, afholdt konference i Dublin i oktober 2014; her havde dbio et oplæg med titlen "Aktivisme og Lobbyisme – om at brande bioanalytikerfaget som Diagnostisk Samarbejdspartner".

Andre indlæg på konferencen blev holdt af deltagere fra blandt andet Norge, der tidligt tog konceptet til sig. Den norske bioanalytikerfor-

Den diagnostiske samarbejdspartner var emnet for en europæisk kongres i Dublin i 2014. De norske deltagere fortalte om deres projekt "Ut av laben – til patienternes beste". Næstformand i dbio Martina Jürs om dbio's kampagne "Brug os – vi stikker ikke"

ening, BFI, bevilgede i 2013 en halv mio. norske kroner til projektet "Ut av laben – til patienternes beste", som er blevet afviklet på Sykehuset Innlandet i Norge i 2014. Nu er der afrapporteret, og de positive resultater forsøger blandt andet **vores søsterblad Bioingeniøren** at gøre kendte i det norske sundhedsvæsen.

På Nordisk Kongres for Klinisk Kemi i Göteborg samme år holdt dbio ligeledes et oplæg med titlen "The future Clinical Laboratories as Diagnostic Partner". Her var deltagerne ikke bare fagfæller, men også læger og andet laboratoriepersonale.

Herhjemme udbyder professionshøjskolen VIA i dbio's kursuskatalog for 2015 for første gang et diplommodul i Diagnostisk Samarbejdspartner. Det er delvist blevet tilrettelagt i samarbejde med en ad hoc-gruppe under dbio. Samme gruppe har udarbejdet en **kompetenceprofil for den diagnostiske samarbejdspartner**.

Ledende bioanalytiker Karen Grønkjær fra Hospitalsenheden Horsens søgte og fik penge fra en pulje aftalt ved overenskomstforhandlingerne i 2011. Pengene blev brugt til at starte en uddannelse af bioanalytikere i arbejde i en akutmodtagelse. Puljen er videreført ved OK15.

Pt arbejdes der med konceptet på flere hospitaler i forskellige versioner og tempi. Og endelig er idéen blevet adopteret af hospitalsledelsen i Region Nordjylland. Af hospitalets handlingsplan for 2015 fremgår det, at hospitalet sigter imod, at alle kliniske afdelinger fremover skal have tilknyttet bioanalytikere i rollen som rådgivere. Første skridt er en række pilotprojekter, der skal påvise effekten i forhold til kvalitet og ressourceforbrug.

Ledende bioanalytiker Karen Grønkjær tog initiativ til den første uddannelse for bioanalytikere, der har arbejdsopgaver i akutmodtagelser.

Fra frontal afvisning til forsigtig optimisme

Overenskomstforhandlinger op ad bakke

Det har været sejt at forhandle løn- og arbejds-vilkår i denne kongresperiode, hvor den økonomiske krise har påvirket både det offentlige og det private arbejdsmarked. Den danske model, hvor arbejdsmarkedets parter selv bliver enige om løn- og ansættelsesvilkår for den kommende overenskomstperiode, er under stadigt pres.

I det krisescenarium har Danske Bioanalytikere bestræbt sig på at sikre medlemmernes realløn og pension. Det har været hårdt arbejde; arbejdsgiverne har såvel ved OK11 som ved OK13 og ikke mindst ved OK15 stillet bastante krav om forringelser af de ansattes rettigheder.

På arbejdstidsområdet ønskede arbejdsgiver at kunne tilrettelægge, så medarbejderne var til stede, når patienterne var der. Dette for at udnytte bygninger og udstyr optimalt samtidig med, at ledelsen skal kunne tilpasse behovet for arbejdskraft inden for den økonomiske ramme.

For tillidsrepræsentanter er det primært vilkårsdelen, der presses. Det var ikke noget, arbejdsgiverne kom igennem med ved forhand-

1000 tillidsrepræsentanter var samlet, da Sundhedskartellet skød OK15 i gang den 17. juni 2014

lingerne, men repræsentanterne oplever, at arbejdsgiverne forringer deres muligheder i hverdagen. På den måde presser arbejdsgiverne de krav igennem, som de ikke fik igennem ved forhandlingsbordet.

Derfor har det også været et mål at overbevise arbejdsgiverne om, at de skal investere i et bæredygtigt arbejdsmiljø og andre sociale foranstaltninger. Medarbejderne har holdt for i efterhånden mange år med fusioner, fyringsrunder, større arbejdspladser og opskruede effektivitetskrav. Det fylder rigtig meget i bioanalytikerens hverdag, melder tillids- og arbejdsmiljørepræsentanterne tilbage.

Når overenskomstperioderne er 2-årige betyder det, at Danske Bioanalytikere er i gang med en ny overenskomstforhandling hvert år. Kongresperioden begyndte i 2012 med forhandling af de private overenskomster for fertilitetsklinikker og vikarbureauer. Arbejdsgiverne var ikke specielt gavmilde, men mødte op med krav om regulær lønnedgang.

Så fulgte forhandlingerne på det offentlige arbejdsmarked i 2013, som fortsat var præget af den økonomiske krise. Lige efter var dbio i gang med fornyelse af overenskomsten for medlemmer ansat i lægepraksis, der ikke blev afsluttet, før overenskomsterne på de øvrige private områder i 2014 igen skulle fornyes.

I 2015 afsluttede dbio endnu en overenskomstforhandling for medlemmer ansatte i den offentlige sektor – primært regioner og staten. Denne overenskomst er 3-årig.

Sceneskift og større lydhørhed

I 2015 opnåede dbio omsider et noget mere oplyftende overenskomstresultat. Det skyldes flere

Den 8. oktober 2014 stiftede 52 organisationer Forhandlingsfællesskabet. Det foregik i Arbejdermuseets festsal i København. På talerstolen Grete Christensen, formand for Sundhedskartellet

forskellige forhold, men nok så meget, at Sundhedskartellet allerede i 2014 dannede et nyt forhandlingsfællesskab sammen med KTO. **Det er nu blevet konstitueret som Forhandlingsfællesskabet** og omfatter 88 procent af alle ansatte i kommuner og regioner. Såvel det stærkere forhandlingssamarbejde, som den omstændighed, at 2015 er et valgår, og regeringen nødtigt ville have en halv mio. offentligt ansatte og potentielle vælgere imod sig, har formentligt spillet ind og ændret scenen for forhandlingerne. Sammen med det faktum, at Danmark nu igen er inde i en – foreløbigt beskeden - økonomisk vækstperiode.

Via koordineringen i Forhandlingsfællesskabet, der først fik de retningsanvisende overenskomster på plads på det kommunale område, mødte Sundhedskartellet en langt større lydhørhed fra Danske Regioner. Omend ikke så meget med hensyn til den kontante lønudvikling, selv-

om dbio faktisk fik forhandlet en sikring af købekraften for alle medlemmer og et pænt pensionsløft hjem til afdelingsbioanalytikerne. dbio fik desuden afværget, at 7,5 procents-tillægget for arbejde på geografisk adskilte arbejdssteder faldt væk. Det var der en stærk formodning om, at arbejdsgiverne i regionerne ville vægte højt for at få større – og gratis – fleksibilitet.

Og så er den ekstra uges barsel til fædre og medmødre også værd at bemærke; den er både et, omend beskedent, ligestillingsignal, og et gode man godt kan unde trængte småbørnsfamilier.

Den kommende tre-årige overenskomstperiode skal desuden gøre dbio klogere på, hvordan arbejdspladserne i sundhedssektoren skal udvikles. Danske Bioanalytikere har en klar forventning om, at de dokumentations- og afklaringsprojekter, der blev en del af OK-aftalen i 2015, vil være med til at understøtte et mere konstruktivt forhandlingsklima i 2018.

Under alle omstændigheder vil der eksistere et nogenlunde synkroniseret vidensgrundlag at forhandle ud fra. De næste tre år vil der nemlig blive sat ind over for problemerne med det psykiske arbejdsmiljø. Der vil blive samlet lokale erfaringer med en mere fleksibel – og fair – arbejdstilrettelæggelse, set på betydningen af reel medarbejderindflydelse og arbejdet mere målrettet med lokalløn. Arbejdsgiverne har i OK15-aftalen udtrykt interesse i at udvikle lokallønnen, selvom de ikke har givet forhåndsløfter omkring finansieringen; der er således ikke afsat puljer til lokalløn. I hele kongresperioden har der netop været en udbredt frustration hos såvel dbio's regionsformænd, der forhandler tillæg for medlemmerne, og hos medlemmerne, der har haft svært ved at få tillæggene, fordi der ikke har været sat puljefølge af til formålet. Ligesom arbejdsgiverne ikke har villet acceptere at tale om tilbageløbsmidler. Det vil sige, at tillæg fra tidligere ansatte kan genanvendes som tillæg til de øvrige ansatte. Regionsformændene har derfor haft mange anstrengelser med at forhandle småpenge hjem ad den vej til medlemmerne.

Det var således fortsat op ad bakke at forhandle bedre løn- og arbejdsvilkår i denne kongresperiode. Men her ved udgangen af perioden dog med en anelse mindre modvind i ansigtet.

Danske Bioanalytikere har ved de sidste tre overenskomstforhandlinger modtaget krav om en timebank. Måske er tiden nu modnet til at føre forslaget ud i livet, sagde formand Bert Asbild efter debatten på Folkemødet om Work-Life balancen.

Stor opbakning til resultatet ved OK15

Forhandlingsfællesskabet godkendte, efter urafstemning i stort set alle organisationer, overenskomstresultatet den 16. april i år **med stor opbakning til resultatet**. I Sundhedskartellet, hvor stemmerne sammenvejes - var der 41,7 procent, der stemte, og blandt de afgivne stemmer var der 92,8 procent, der stemte ja. I dbio var der en langt højere stemmedeltagelse i 2015 end i 2011 og 2013. Mere end halvdelen af dbio's stemmeberettigede stemte, nemlig 51 procent, og 94,8 procent bakkede positivt op om resultatet.

Folkemøde-debat om Work-Life balancen

Et presset arbejdsliv med konstante krav om at være effektiv, fleksibel og omstillingsparat over for nedlæggelser og fusioner præger hverdagen for mange bioanalytikere. Ved Folkemødet på Bornholm i 2015 arrangerede Danske Bioanalytikere sammen med Ergoterapeutforeningen et debatmøde under titlen **"Arbejde, velfærd og fritid: Konkurrencestatens dilemmaer"**. For at sætte fokus på et arbejdsvilkår der betyder dårlig trivsel, stress og langtidssygemeldinger, og som det er nødvendigt at finde bedre måder til at håndtere.

At Danske Bioanalytikere vælger at skabe debat om netop et velfærdstema til Folkemødet på

Bornholm hænger sammen med det dobbelte pres, som bioanalytikere og andre offentligt ansatte oplever i hverdagen - som medarbejdere med øget krav om fleksibilitet og som borgere, når pårørende kræver mere omsorg, eller skole-hjem-samtaler ligger i arbejdstiden.

Danske Bioanalytikere har modtaget krav om indførelse af 'timebank i et livsperspektiv' fra medlemmer ved de seneste overenskomstforhandlinger. Det er vurderingen, at dette krav netop opstår på grund af presset på arbejdspladserne og aftaler om, at medarbejderne skal arbejde længere.

En debat om medarbejdernes dobbeltpres skal være optakten til, hvordan Danske Bioanalytikere gennem OK-krav ved OK18 kan skabe de muligheder, som medlemmerne efterlyser: Flexibilitet, der også er på deres præmisser, balancerede forhold mellem arbejde og fritid samt muligheder, der kan understøtte forskellige behov i forskellige livsfaser.

Ledere og tillidsvalgte sammen til OK-optakt

Danske Bioanalytikere er en helhedsorganisation for både menige medlemmer og fagets ledere. På kongressen i 2012 blev der stillet forslag om at sikre lederne en højere grad af indflydelse på organisationens arbejde. Et af disse initiativer blev forberedelsen til overenskomstforhand-

"Det er altså ret frustrerende, at vi ikke kan få de lokallønsforhandlinger længere," lød et af mange udsagn på de regionale OK 15 - debatmøder

Vigtigste resultater fra OK 15

- ▶ Reallønsikring: Lønstigninger på 5,39 % de næste tre år, inklusive skøn for udmøntning af reguleringsordningen.
- ▶ Pensionsløft: Basisgruppens pension løftes med 0,22 procent til 13,59 procent. 'Pensions-knækket' for afdelingsbioanalytikere udjævnes, så alle ledere nu har samme pension på 16,59 procent. Pensionen løftes fra 1. april 2016.
- ▶ En uges ekstra fædreorlov.
- ▶ Løn og pension til kandidater svarende til andre akademikere i regionerne, når der for stillingen forudsættes en akademisk uddannelse.
- ▶ Omkring 14,17 mio. kr. til Forsknings- og Udviklingspulje.
- ▶ En drøftelse i perioden mellem parterne om både forståelsen af og forventninger til lokal løndannelse i regionerne. Samtidig igangsættes modernisering af råderumspapiret, udformning af vejledning om at undgå utilsigtet kønsskæv lokalløn og andre initiativer, der forhåbentlig kan medvirke til bedre lokale forhandlingsprocesser.
- ▶ I perioden frem til OK18 er også aftalt andre projekter (ikke udtømmende liste):
  - Psykisk arbejdsmiljø – forskning og eksperthold
  - TR/MED
  - Arbejdstid
  - Politisk dialog/drøftelse
  - Udvikling af aftalesystemet
  - Tidsbegrænset ansættelse.

lingerne i 2015, hvor dbio i begyndelsen af 2014 for første gang inviterede såvel ledere som tillids- og fællestillidsrepræsentanter til fælles forberedelsesmøder i de fem regioner. Der blev holdt både separate og fælles sessioner.

Både ledere og tillidsvalgte har stor indflydelse på - og indsigt i - forholdene på arbejdspladserne, og den nye form havde til formål at samstemme forventningerne og finde forslag til kreative løsningsmodeller i god tid forud for kravindsamlingen. Der blev fra dbio's side lagt op til, at alt kunne komme på bordet. Set i lyset af det meget vanskelige forhandlingsklima under den økonomiske krise var det nødvendigt at se på, om det kunne være relevant at bytte gamle rettigheder, som for eksempel betalt frokostpause, ud med fordele på andre områder.

På baggrund af god dialog med tillidsrepræsentanter og ledere kunne spørgeskemaet til kravindsamlingen forenkles, da dbio derved opnåede et klart overblik over, hvad der vægtede højest.

Tillidsrepræsentanter og fællestillidsrepræsentanter fra dbio har desuden sammen med deres kolleger fra Sundhedskartellet's øvrige organisationer været samlet til fælles OK-forberedelse i henholdsvis maj 2012 og juni 2014.

Forhandlinger med mere muskelkraft

Danske Bioanalytikeres formand, Bert Asbild, er som bestyrelsesmedlem og medlem af forhandlingsudvalget med i spidsen for det ny forhandlingsfællesskab, Forhandlingsfællesskabet.

I 2014 gik 52 medlemsorganisationer sammen om at etablere et nyt og stærkere forhandlings-samarbejde. Det konkrete mål med at samle knap 600.000 ansatte i regioner og kommuner var at opruste arbejdstagersiden forud for overenskomstforhandlingerne i 2015; både ved OK11 og OK13 havde arbejdsgiversiden – med Finansministeriet i ryggen – stået samlet og urokkelig. Der var brug for at forene kræfterne i en fælles

front, der styrket kunne forhandle generelle løn- og arbejdsvilkår på det regionale og kommunale område. Og forhåbentlig skabe fælles fodslag mellem organisationer, der tidligere har forhandlet i hvert sit regi, men på mange måder deler interesser og betingelser. For eksempel har dbio sammenfaldende interesser med FOA og HK om at sikre tilbageløbsmidler i forbindelse med lokalløn, og med Yngre Læger når det gælder arbejdstidsregler og planlægning af det gode patientforløb.

Det var en politisk afklaret hovedbestyrelse i Danske Bioanalytikere, der i foråret 2014 bakkede op om, at Sundhedskartellet sammen med KTO skulle sætte en proces i gang for at afdække mulighederne for at danne et samlet forhandlingsfællesskab. Et forhandlingsfællesskab, der skulle forhandle over for arbejdsgiverne for fem regioner og 98 kommuner. Det lykkedes at skabe en konstruktion, som også Sundhedskartellet kunne se sig selv i.

Og det betød, at dbio fik en meget vigtig position dels i den politiske ledelse i Forhandlingsfællesskabet, dels i selve forhandlingsdelegationen ved OK15. For dbio betød det også nye roller - både under forhandlingerne ved OK15 og i forbindelse med stillingtagen til en langt mere omfattende sagsbehandling før, under og efter forhandlingerne.

Sundhedskartellet's formand og næstformand har plads i den politiske ledelse i Forhandlingsfællesskabet, og netop derfor var genvalget af Bert Asbild i foråret 2014, som næstformand i Sundhedskartellet meget vigtigt. Især for Danske Bioanalytikere betyder det, at foreningen er meget centralt placeret i det arbejde - de udvalg og arbejdsgrupper - der lægger linjen op til næste overenskomstforhandling i 2018. dbio er også centralt placeret, når sager og problemstillinger med bl.a. arbejdsgiverne drøftes og afklares i det politiske forhandlingsudvalg. Det er udvalget, der leder Forhandlingsfællesskabet, og det er indtrykket,

Alvorlige miner dominerede under Bert Asbilds indlæg om konflikten på det årlige praksissymposium. Flere bioanalytikere gav udtryk for, at det havde været en hård og usikker tid at være ansat i lægepraksis i.

at indflydelsen afhænger af argumenter ikke af antal medlemmer.

Der er prioriteret ressourcer til teknisk opbakning i forbindelse med dbio's helt centrale position i Forhandlingsfællesskabet – en position, der kan gøde jorden for alliancer og netværk med de organisationer i fællesskabet, som dbio har fælles dagsorden med.

En evaluering af forhandlingerne i Forhandlingsfællesskabet viste, at der var stor tilfredshed med både forløbet, inddragelsen og resultatet blandt medlemsorganisationerne. Sundhedskartellet opstillede flere målsætninger forud for dannelse af Forhandlingsfællesskabet. Særligt er målsætningerne om en styrket sammenhængskraft blandt de faglige organisationer og styrkelse af Sundhedskartellets indflydelse på forhandlinger indfriet.

Forhandlingsfællesskabet repræsenterer 52 organisationer, svarende til ca. 573.000 ansatte i de 98 kommuner og fem regioner, dvs. omkring 88 procent af alle ansatte i regioner og kommuner. Det er Forhandlingsfællesskabets formål at sikre størst mulig indflydelse på løn- og arbejdsvilkår for medlemmerne. Det sker blandt andet ved at optræde fælles i forhandlinger om generelle løn- og arbejdsvilkår.

Praksis i vælten

Praksislægernes konflikt med regionerne har trukket spor siden 2012. Først var der udsigt til konflikt mellem lægerne og regionerne. Flere steder var det uvist, hvilken betydning det fik for

Udviklingen i lægepraksis går mod større lægehuse med flere ansatte og veludstyrede laboratorier. I Næstved Lægecenter er de fem ansatte i laboratoriet. Da fagbladet var på besøg i 2013 var ledende bioanalytiker Anette Dynes Jørgensen, Kim Madsen, Stella Schmøde og bioanalytikerstuderende Rasha Shamoan på arbejde.

bioanalytikerne i praksis, og mange steder var stemningen anspændt. Bagefter var det tid til, at dbio skulle forhandle bioanalytikernes egen overenskomst med lægerne.

Lægernes konflikt med regionerne ulmede allerede i slutningen af 2012, da aftalen udløb. Men der skete intet før i maj 2013, hvor regionerne opsagde aftalen, og regeringen samtidig fremsatte et lovforslag. Lovforslaget forlængede den eksisterende aftale, men trak en række elementer ud til forhandling mellem lægerne og regionerne, herunder taksterne. Lovforslaget havde også en række nye elementer, bl.a. systematisk og elektronisk indsamling af patientdata fra september 2014.

Lægerne overvejede som modtræk mod indgrebet at deponere deres ydernumre – altså opsiges samarbejdet med regionerne. Patienter ville så selv i første omgang skulle betale for konsul-

tationer, men lægernes indtægtsgrundlag ville være usikkert. Mange ansatte i lægehusene blev allerede tidligt i forløbet stillet en opsigelse i udsigt af deres arbejdsgivere.

dbio holdt fra starten et skarpt øje med udviklingen og var i tæt kontakt med medlemmerne i praksis – også når der ikke var nyt at fortælle. dbio holdt regionale informationsmøder i foråret 2013 om både lægernes forhandlinger, men også praksisbioanalytikernes egen overenskomst - opsigelsesvarsler og andre rettigheder.

Dramaet blev forstærket, da Jyllands-Posten den 7. juni på forsiden skrev som om, der var åben krig mellem PLO og praksispersonalets forskellige organisationer. ”Personalet giver lægerne en opsang”, lød artiklen, hvor blandt andet dbio’s formand var citeret. Artiklens vinkel gjorde mange bioanalytikere i praksis vrede og bekymrede, da de følte, at deres loyalitet over for deres arbejdsgivere blev sat under pres. Der blev hurtigt sendt et nyhedsbrev ud, som gjorde rede for dbio’s neutrale position; Bert Asbild havde alene appelleret til, at lægerne og Danske Regioner fandt hinanden igen ved forhandlingsbordet.

Artiklens vinkling blev desuden diskuteret direkte med formanden på årets praksissymposium.

Lægerne valgte ikke at indlevere ydernumrene ved et dramatisk og medieomtalt repræsentantskabsmøde i juni 2013. Flere regioner stod efter sigende klar med beredskab, og dbio stod klar til at hjælpe de medlemmer, der ville være blevet opsagt.

En ny tre-årig aftale mellem PLO og regionerne blev indgået under en ny formand i 2014, men konflikten trækker stadig interne spor i PLO, som har været gennem endnu et formandsskifte i foråret 2015.

I Forligsen igen, igen, igen

Konflikten med lægerne trak stadig spor, da dbio skulle forhandle med Praktiserende Lægers Ar-

bejdsgiverorganisation, PLA, om bioanalytikerens egen overenskomst i slutningen af 2013.

Heller ikke denne gang lykkedes det at få en overenskomst i stand med lægerne uden at skulle i Forligsinstitutionen. Det er dermed fjerde gang ud af fem mulige. Kun i 2003, hvor dbio for første gang sammen med Dansk Sygeplejeråd indgik overenskomst med lægerne, kom parterne i mål uden hjælp.

Lægerne ønskede i 2013 at gå efter en o-løsning, da deres egne forhandlinger med regionerne var gået i hårdknude og deres økonomi derfor uvis.

dbio og Dansk Sygeplejeråd enedes i stedet med lægerne om at indlede et såkaldt "visionsarbejde". Formålet var sammen at skitsere, hvad der er gode arbejdspladser i praksissektoren. Det lykkedes imidlertid ikke at blive enige om at skrive en konkret tekst ind i overenskomsten.

Forhandlingerne trak ud med flere besøg i Forligsinstitutionen. dbio valgte i efteråret 2014 at besøge medlemmerne i de fem regioner for at fortælle om forløbet og få en fornemmelse af, hvor langt medlemmerne var villige til at gå.

I den nu gældende overenskomst har medlemmerne fået ret til at holde fri ved bisættelse af nærtstående samt stadfæstet, at de fire uddannelsesdage, der tidligere er blevet forhandlet på plads, kan udbetales som løn, hvis de ikke har haft adgang til at afholde dem.

I erkendelse af at det er svært uden forligsmandens hjælp at forhandle generelle forbedringer hjem med PLA, satser dbio løbende på at ruste medlemmerne i praksis til selv at blive bedre til at forhandle deres løn og vilkår. På de årlige praksissymposier planlægger dbio derfor at undervise i forhandlingstaktik og -teknik og fastholde et fokus på den årlige lønsamtale.

Håndholdt sagsbehandling for medlemmer i klemme

Sårbare medarbejdere i sundhedssektoren omfattes ikke længere af den samme grad af social ansvarlighed som tidligere.

Mens der ikke antalsmæssigt er kommet væsentligt flere sager, er flere af de sager, dbio i dag behandler på vegne af medarbejdere i klemme, mere komplekse.

Nedlæggelser af mindre sygehuse og sammenlægninger af afdelinger har dels medført flere fyringsrunder og uro, dels større og mere uoverskuelige enheder. Og med kroniske krav om højere effektivitet står sårbare medarbejdere svagere end tidligere. Samtidig er en række regler blevet skærpet for eksempel for fleksjob, så medlemmer med nedsat arbejdsevne er vanskeligere stillet. Det er typisk et omfattende puslespil, der skal gå op, inden et medlem kan tilkendes et fleksjob eller et fastholdelsesforløb på egen arbejdsplads. Ofte har dbio over længere tid haft løbende kontakt til medlemmets leder og tillidsrepræsentant, til sygehuse sets HR-afdeling eller med regionens politiske niveau, før det kan ske. Afhængigt af medlemmets situation vil også hjemkommunen, arbejdsløsheds-kassen og eventuelt Arbejdsskade-styrelsen skulle inddrages.

dbio tæt på juridisk tolkning af EU-direktiver

EU får stadig større indflydelse på det danske arbejdsmarked i form af lovgivning, domme og direktiver. For at kunne præge, hvordan disse udmønter sig i forhold til eventuel ændring i danske lønmodtagerrettigheder, sidder dbio med i flere baggrundsgrupper under FTF. Dermed får dbio både tidlig indsigt i og indflydelse på det lovforberedende arbejde.

Således har dbio blandt andet været med til at udlægge og fortolke EU-direktiver omkring fratrædelsesgodtgørelse og ret til erstatningsferie ved sygdom under ferie.

Sammen passer vi på hinanden

Stærk strategisk oprustning på arbejdsmiljøet

HB vedtog i foråret 2013 ”**Strategier på arbejds-**
miljøområdet” med fokus på fem emner:

- ▣ Ricisi skal mindskes
- ▣ Flere arbejdsskader skal anerkendes
- ▣ dbio følger udviklingen på nano-området
- ▣ Medlemmer skal inddrages i arbejdsmiljøarbejdet
- ▣ dbio øver indflydelse på udviklingen.

Strategien udmøntede sig efterfølgende i en række konkrete handlinger, som dbio sidenhen har arbejdet med.

Dernæst gennemførte dbio en arbejdsmiljøundersøgelse. 1500 medlemmer fik et elektronisk spørgeskema tilsendt, 57 procent besvarede det.

På baggrund af denne undersøgelse blev arbejdsmiljøindsatsen koncentreret om nedestående fire områder, som i perioden har været i centrum på forskellig måde.

- 1) Ensidigt, gentaget arbejde
- 2) Vold og trusler om vold
- 3) Mobning
- 4) Arbejdspres og stress.

Anja blev to gange sparket af samme barn under blodprøvetagninger med et halvt års mellemrum. Hun tilkalder nu hellere en kollega en gang for meget end en for lidt.

”Forældrenes passivitet var det værste”

Bioanalytikere fortalte i fagbladet om deres oplevelser med vold og trusler.

Indsatsområderne har været emne for en konference, dannet afsæt for en opgradering af arbejdsmiljørepræsentanterne på kurser, været baggrund for hovedemnet ”Robusthed” på Årskursus for TR og AMiR og omdrejningspunkt for udvikling af repræsentanternes egen dbio-side, *Insite for TR og AMiR*. Emnerne har desuden været bearbejdet i fagbladet.

Mens nedslidning ved ensidigt, gentaget arbejde ligger til grund for de fleste arbejdsskadesanmeldelser i dbio og er en risiko, dbio har haft opmærksomhed på flere årtier, er ”vold og trusler om vold” en helt ny kategori: I arbejdsmiljøundersøgelsen svarede 15 procent af deltagerne, der har patientkontakt, at de har været udsat for enten vold eller trusler om vold.

Efter undersøgelsen har dbio været på flere arbejdspladsbesøg, hvor der har været sat fokus på de fire områder.

Indsatsen handler ikke mindst om at forebygge gennem synliggørelse af risici og anvisning af redskaber til at ændre rutiner og adfærd. Der har i den forbindelse været fokus på arbejdspladskultur, og hvordan det psykiske klima på en arbejdsplads spiller ind på medarbejdernes trivsel og dynamik.

OPRÅB: Alle arbejdsskader skal anmeldes

dbio’s insisterer på at få medlemmerne til at anmelde deres arbejdsskader og søge hjælp hos dbio virker.

Hovedbestyrelsen vedtog i november 2012 et politikpapir, der opfordrer til at anmelde alle typer skader, herunder også psykiske arbejdsskader efter for eksempel mobning og trusler om vold. Men opfordringen er især blevet hørt, når det gælder skader i bevægeapparatet efter ensidigt, gentaget arbejde; primært blodprø-

vetagning, pipettering eller præparatskæring på mikrotom. Det er ellers typisk især den slags skader, der afvises af Arbejdsskadestyrelsen. Her er det opfattelsen, at bioanalytikere ikke er udsat for en kraftbetonet belastning i tilstrækkelig grad til at falde ind under begrebet. Den kategorisering skal ændres, mener dbio; blandt andet ved at synliggøre problemets størrelse i kraft af antallet af anmeldelser.

På den baggrund kan dbio registrere en fordobling af sager om skader i bevægeapparatet i 2014 i forhold til året før – fra 15 afsluttede sager i 2013 til 28 afsluttede sager sidste år. På Arbejdsmedicinsk Klinik på Bispebjerg Hospital, der dækker hele Region Hovedstaden, har man også bemærket et stærkt stigende antal personer, der henvises med skader i bevægeapparatet. Pt handler halvdelen af henvendelserne sig om **skader i fingre, arme, skuldre og ryg**.

menligning med dbio's egen statistik mulig. Af rapporten fremgår det, at det fortsat er svært at få sager om bevægeapparatsskader anerkendt, dog anmoder stadig flere medlemmer om dbio's assistance i deres arbejdsskadesag.

Der er således sket en stigning fra ca. 16 procent i 2010 til ca. 35 procent i 2014, der anmoder om dbio's hjælp. Derudover er der stigning i anmeldelserne af psykiske gener, herunder stress. Psykiske gener tegner sig for 20 sager ud af det samlede antal anmeldte erhvervssygdomme i Arbejdsskadestyrelsen, hvilket er en stigning fra 2011, hvor andelen kun var ni sager.

dbio med til at få styr på Arbejdsskadestyrelsen

Danske Bioanalytikere sikrede sig en plads i en følgegruppe efter skandalen i Arbejdsskadestyrelsen i juni 2014. En tidligere medarbejder i

Antal anmeldte erhvervssygdomme for bioanalytikere

Erhvervssygdomme	2010	2011	2012	2013	2014
Arbejdsskadestyrelsen	84	72	101	101	99
Danske Bioanalytikere	14	14	20	27	35
dbio andel i procent	16,67	19,44	19,80	26,73	35,35

dbio følger udviklingen i arbejdsskader

I juni 2015 offentliggjorde dbio en **arbejdsskade-statistik**, der er baseret på data indhentet fra Arbejdsskadestyrelsen, og som følger udviklingen i arbejdsskader blandt bioanalytikere i perioden 2010-2014.

Materialet fra Arbejdsskadestyrelsen var opgjort efter anmeldelsesår, hvilket gjorde en sam-

styrelsen skrev en kronik i Politiken om den sju-skede og bevidst mangelfulde sagsbehandling i forhold til sager om tab af erhvervsevne. Det var et billede, man kunne genkende hos dbio, og Politiken optog herefter dbio's indlæg, "Der er et menneske bag hver sag". Også andre faglige organisationer udtrykte kritik, og **Kammeradvokatens efterfølgende undersøgelse viste, at der havde været fejl i over halvdelen af afgørelserne**.

Arbejdsskadestyrelsen er blevet pålagt at rydde op, og følgegruppen, hvor dbio sidder med, skal mødes en gang om året for at vurdere, om det er sket.

dbio har ligeledes fået optaget indlægget "Trivselsproblemer er en fælles sag" i Politiken samt "Vi trænger til at nyt syn på muskelskader" i Jyllands-Posten.

Garvede repræsentanter vil lære at træde i karakter

Repræsentanter, der for længst har gennemgået Danske Bioanalytikeres obligatoriske basis- og grunduddannelse, efterspørger mere træning i, hvordan de agerer strategisk på arbejdspladsen og får bedre gennemslagskraft. dbio har derfor i denne kongresperiode afholdt to kurser i "Forhandlingsteknik for arbejdsmiljørepræsentanter med fokus på det psykiske arbejdsmiljø". Kurserne har også haft adgang for ledere.

Desuden er specialmodulerne "Meningsdannere" og "Økonomi og strategi i MED" blevet udbudt. Det første blev tilrettelagt sammen med tænketanken CEVEA og var for alle repræsentanter, mens det andet var for såvel tillidsrepræsentanter som ledere samt arbejdsmiljørepræsentanter, der sidder i MED-udvalg.

Senest er specialmodulet "Assertion" blevet udbudt to gange i 2015. Det henvender sig til tillids- og arbejdsmiljørepræsentanter. Kurset er tilrettelagt som et værkstedskursus, hvor

dbio's repræsentanter efterspørger træning i, hvordan de får mere gennemslagskraft.

kursisterne har mulighed for at afprøve metoden med en problemstilling fra egen arbejdsplads. Bortset fra basiskurserne, der afholdes i regionerne, afholdes både arbejdsmiljø- og tillidsrepræsentantuddannelsen og specialmodulerne i sekretariatet i Skindergade i København. Det har frigjort midler til at kunne udbyde flere kurser pr år.

Hepatitis, håndsprit og nano-partikler

Danske Bioanalytikere har i kongresperioden undersøgt bioanalytikeres og studerendes adgang til og eventuelt behov for at få gratis hepatitis-B-vaccination på deres arbejds- eller praktiksted. I november 2012 vedtog dbio "**Anbefalinger om forebyggelse af Hepatitis B**", hvor det pointeres, at alle bioanalytikere bør tilbydes vaccine. Især var det usikkert med hensyn til de studerendes ret til vaccine.

Den seneste medlemsundersøgelse viste, at over halvdelen af dbio's medlemmer har mulighed for gratis vaccination. Da der ikke har været tilfælde af erhvervsbetinget smitte med hepatitis-B inden for sundhedssektoren i flere år, har dbio derfor valgt ikke at foretage sig yderligere på området.

I medlemsundersøgelsen har man desuden spurgt til bioanalytikerens mulige overforbrug af håndsprit; 94 procent har svaret, at de bruger håndsprit dagligt. Knap halvdelen at de gør det mellem 11 og 40 gange dagligt, resten flere gange. Af disse melder 19 procent om hudgener, fire procent om luftvejsgener og fire procent om andre typer gener.

dbio har i denne kongresperiode yderligere forsøgt at danne sig et foreløbigt billede af, om indførelsen af produkter og beklædning med nano-partikler kan komme til at udgøre en sundhedsrisiko på laboratorierne. Ekspertene er ikke helt enige, men dbio følger udviklingen løbende.

Tillidsrepræsentant Lene Thorbjørnsen vil minimere stress ved at prioritere havearbejde og motion højere, fortalte hun til Fagbladet efter kurset.

Der var kun ét emne på dbio's årskursus for repræsentanterne, nemlig robusthed og evne til at modstå stress.

Sammen bliver vi robuste

Som noget nyt blev Danske Bioanalytikeres Årskursus i 2014 for første gang afviklet som ét samlet forløb under titlen "Robusthed" for både tillidsrepræsentanter og arbejdsmiljørepræsentanter. I en tid med sygehusnedlæggelser, fusioner, fyringer og stigende effektivitetskrav på større afdelinger var det dbio's vurdering, at begge repræsentantgrupper kunne have gavn af at få redskaber til at gøre repræsentanterne mere robuste til at indgå i samarbejdet omkring at sikre et godt arbejdsmiljø for deres kolleger.

Den gængse model for kurset var ellers, at de to repræsentantgrupper har én kursusdag sammen og en hver for sig under forskellige temaer.

Et andet nyt tiltag for at understøtte bedre netværksdannelse indenfor dbio var at lægge fællestillidsrepræsentanternes to adskilte kursusdage sammen som et internatkursus på to dage i 2014. Kurset afholdes eksternt på grund af deltagerantallet.

Også ledergruppen er blevet trukket tættere på dbio's arbejdsmiljøstrategi. På baggrund af et kongresforslag om at give arbejdsmiljøgrupperne mere viden om, hvordan man takler arbejdsmiljøudfordringerne ude på sygehusene, har dbio i 2014 og 2015 i sit kursusprogram udbudt tre kurser til både arbejdsmiljørepræsentanter og ledere i fællesskab: **"Når kommunikation gi-**

ver gevinst", "Ret og regler på arbejdsmiljøområdet" og **"Arbejdspladskulturens betydning i forandringstider"**.

Lederne og arbejdsmiljørepræsentanterne samarbejder om arbejdsmiljøopgaverne, og en delt viden og bevidsthed kan derfor understøtte indsatsen på den enkelte arbejdsplads.

Arbejdsmiljø på Folkemødet

dbio var sammen med LO og FTF med til at arrangere en debat på Folkemødet på Bornholm i 2015 under titlen "Ledelseskvalitet og godt arbejdsmiljø". Formålet var at sætte fokus på den betydning, som god ledelse har for et sundt arbejdsmiljø samt at promovere et fælles forslag om, at alle nye ledere skal uddannes i psykisk arbejdsmiljø.

dbio's prisopgave om arbejdsmiljø

Danske Bioanalytikere uddeler hvert år en pris på 10.000 kr. for en skriftlig opgave, som afdækker forhold omkring arbejdsmiljøet, som især påvirker bioanalytikere.

2012/13: Lene Laursen, cand. scient. san. fra Odense Universitetshospital modtog prisen for "Automatisering af bioanalytikernes arbejde".

2014/15: Kate Juul Strandgaard, ledende bioanalytiker i Klinisk Biokemisk Afdeling på Aarhus Universitetshospital, Skejby for "Forandring og bekymring – to sider af samme sag".

Dygtighed der dur – også i 2025

”Bioanalytikere rustet til fremtidens sundhedsvæsen – retning og fokus for uddannelse og forskning i bioanalyse” – et politikpapir

I april 2014 vedtog dbio’s hovedbestyrelse en politik for, hvad bioanalytikeren skal kunne byde ind med i den sundhedsfaglige fremtid, der allerede er i gang. Her lægges der op til, at uddannelsen løftes fagligt på alle niveauer, og der opstilles en række mål og strategier for såvel grunduddannelsen, som for efter- og videreuddannelsen samt for den forskning i eget fag, som professionen stadig ikke er kommet godt nok i gang med. Et af målene er, at faget får sin egen kandidatuddannelse i bioanalyse.

Kandidat inden 2020? Måske, måske ikke

En kandidatuddannelse i bioanalyse kan være afsæt for ph.d.-forløb og dermed være med til at understøtte mere forskning i bioanalytikerfaget.

Arbejdet for at etablere en kandidatuddannelse i bioanalyse er i gang, men midlertidigt udsat ét år i forbindelse med regeringens revisionsarbejde af grunduddannelserne på sundhedsområdet. I mellemtiden er den nedsatte arbejdsgruppe i gang med en behovsanalyse, der skal dokumentere, om der vil være job til kommende kandidater. Ansættelsesmulighederne for kandidater kan være inden for undervisning samt med udvikling og innovation overalt i sundhedsvæsenet.

Arbejdsgruppen, der tæller ni førende fagpersoner inklusive en konsulent fra dbio’s sekretariat, har mødtes to gange på Syddansk Universitet. Næste møde er berammet til efteråret 2015.

På kongressen i 2012 blev det besluttet, at dbio skulle arbejde for, at suppleringskravet til de allerede eksisterende sundhedsfaglige kandidatuddannelser faldt væk. I februar 2014 blev det ved lov forbudt at stille sådanne krav til alle typer kandidatuddannelser for bachelorer. Derfor er der i dag en mere direkte adgang for professionsuddannede til en række tværfaglige kandidatuddannelser på sundhedsområdet.

Lene Nøhr-Jensen, cand. scient. san og bioanalytiker: ”En kandidatuddannelse i bioanalyse vil kunne løfte hele faget”.

Søren Jepsen, bioanalytiker og ph.d. studerende: ”Monofaglig kandidat er et absurd forslag”.

Forslaget om en kandidatuddannelse i bioanalyse skabte debat i Fagbladet.

MARBLE: Europæisk kandidatuddannelse på plads

Fra efteråret 2015 udbyder EPBS, European Association for Professionals in Biomedical Science, en nyetableret to-årig europæisk kandidatuddannelse, **Master of Biomedical Laboratory Science in Europe**. Formålet er at løfte faget og den fælleseuropæiske forståelse af laboratoriemedicin.

Studiets første år foregår på skift på universiteter i fire europæiske lande, mens andet år går med specialisering inden for et af de klassiske laboratoriespecialer.

Løn til bioanalytikere med kandidatgrad

Ved overenskomstforhandlingerne i 2013 og 2015 har dbio sammen med Sundhedskartellet haft fokus på at få bioanalytikere med akademiske overbygninger indplaceret som en særlig kategori i lønsystemet. Også som en strategi for at holde dem i helhedsorganisationen til gavn og inspiration for de øvrige medlemmer.

I 2013 lykkedes det alene at få aftalt, at bioanalytikere kunne ansættes i atypiske stillinger på sygehusene og i kommuner. Stillingsbetegnelsen dækker for eksempel specialistlignende ansættelser, men også bioanalytikere med en kandidatoverbygning kunne indplaceres i denne nye stillingskategori.

I 2015 opnåede dbio så en aftale om en egentlig lønskala (A-skala) for bioanalytikere med kandidatgrad - et lønforløb og en pension - ligesom andre akademikere i sygehussystemet.

Uddannelsesrevision; hvad skal bioanalytikeren kunne om 10 år?

Danske Bioanalytikere har i 2015 fået tegnet en skarp **profil af de kompetencer**, fremtidens nyuddannede bachelorer bør besidde. Arbejdsgruppen, som består af 12 frivillige, faglige kapaciteter inden for laboratoriemedicin og uddannelse, tog dbio initiativ til at nedsætte i forbindelse med

den **kortlægning og revision af de sundhedsfaglige professionsbacheloruddannelser**, som regeringens annoncerede i januar 2014. De opdaterede uddannelser skal efter planen træde i kraft i august 2016.

dbio og Sundhedskartellet var i første omgang ikke inviteret med i Uddannelses- og Forskningsministeriets arbejde, men Sundhedskartellet har siden insisteret på at få en plads i styregruppen og har fået en. I november 2014 **fremlagde ministeriet et såkaldt "uddannelsesfremsyn"**, som peger på de kompetencer, der vil blive efterspurgt på sundhedsområdet i fremtiden. Her står evnen til at arbejde mere tværfagligt og have forståelse for patienten ud fra en helhedsbetragtning, som centrale krav og elementer, der helt sikkert vil blive styrket i de reviderede uddannelser.

Sideløbende bestilte Sundhedskartellet konsulentfirmaet Implement og uddannelsesforskere ved Aalborg Universitet til at udarbejde en rapport om behovet for fremtidige kompetencer for faggrupperne på sundhedsområdet. Som det fremgår af rapportens titel, **"Kompleks fremtid og refleksive sundhedsprofessionelle"**, er det Sundhedskartellet ambition, at de ansatte også skal kunne bidrage aktivt til udvikling og innovation i en sektor, der helt sikkert aldrig står stille. Det forudsætter, at de også uddannes i at reflektere over deres virke samt er i stand til at formulere deres refleksioner i et tværfagligt team. Det er blandt andet noget af det, der ligger i forestillingen om bioanalytikeren som Diagnostisk Samarbejdspartner.

Det er ikke mindst dét perspektiv, dbio og Sundhedskartellet kæmper for at få bevaret i regeringens revision af de mellemlange, videregående sundhedsuddannelser.

For dbio's vedkommende ønsker man desuden, at bioanalytikeruddannelsen efter en revision også i højere grad synliggør og sigter imod jobs og opgaver i det borgernære sundhedsvæsen.

Bioanalytikerstuderende skal så hurtigt som muligt ud i laboratorierne og lære faget, når de er i klinikken, frem for at sidde i et undervisningslokale, mener klinisk underviser Cilia Sindt fra Vejle Sygehus. **Bioanalytikerstuderende Emil Sørup Jakobsen fortæller i fagbladet**, at han foretrækker en underviser, der er fleksibel og åben over for de studerendes ideer.

Refleksive studerende, topkompetente undervisere

Trods forsikringer om det modsatte er arbejdsgivere ikke nødvendigvis interesserede i veludannede medarbejdere, der kan være med til at udvikle arbejdspladsen og en given profession. Arbejdsgiverne er ofte mere optaget af drift og budgetter. Det er i alt fald den store udfordring, Danske Bioanalytikere og Sundhedskartellet har været oppe imod ved de seneste uddannelsesrevisioner. Ved den igangværende vil der også skulle kæmpes for, at de sundhedsfaglige bacheloruddannelser fortsat skal være forskningsbaserede.

Der har tidligere været taktet til at nedprioritere efter- og videreuddannelsen af de kliniske undervisere i klinikken. I 2009 blev det således fra uddannelsesministeriet vedtaget, at kravet

til for eksempel bioanalytikerunderviserne blev reduceret fra et niveau på 60 ECTS-point til blot 9 ECTS-point – svarende til en sjettedel af en diplomuddannelse.

dbio arbejder kontinuerligt for, at der fortsat skal være høje faglige krav til de undervisere, de kommende studerende får de første kontakter med ude i den laboratoriefaglige virkelighed. Blandt andet ved at forsøge at sikre undervisere retten til at tage en master- eller kandidatgrad, så deres uddannelse hæves fra diplomniveau til akademisk niveau. Et ønske, som dbio og Sundhedskartellet argumenterer for i forbindelse med uddannelsesrevisionen for at holde fokus på kvaliteten af den kliniske undervisning og sammenhængen mellem den teoretiske undervisning og klinik.

Bioanalytikeruddannelsens kliniske del beskrevet

”Transfer trives i det trygge tredje læringsrum – lessons learned fra bioanalytikeruddannelsen” er titlen på en artikel, der blev bragt som et indstik i fagbladet Danske Bioanalytikere i april 2015. Den er blevet til i et bemærkelsesværdigt samarbejde, hvor den ene af de tre forfattere var oplægsholder på dbio’s underviserdag i 2013. Vibe Aarkrog, lektor og ph.d. i erhvervspædagogik på Institut for Uddannelse og Pædagogik på Aarhus Universitet, holdt et oplæg om begrebet transfer. Det inspirerede de to øvrige forfattere med bioanalytiker- og koordinatorbaggrund til at forsøge at beskrive deres funktion, når de studerende skal overføre den teoretiske viden, de kommer med fra skolerne, til egentlige bioanalytikerkompetencer i den laboratoriemedicinske virkelighed.

I forbindelse med artikelskrivningen blev der nedsat en ad hoc-gruppe på yderligere seks bioanalytikere, som er kommet med input og kommentarer. Aarkrog blev tilknyttet som vejleder.

Udviklingsgruppe for pædagogik genopstået

I 2014 var det muligt for Danske Bioanalytikere at reetablere den faglige udviklingsgruppe for pædagogik og kommunikation. Dermed har underviserne igen fået et forum, hvor de kan fordybe sig i deres egen faglighed.

Der har været afholdt Underviserdag i 2013 med 66 deltagere og i 2014 med 57 deltagere. Dagen blev ikke udbudt i 2012.

dbio har desuden i sit kursus-katalog udbudt kurset ”Coaching – udnyt dit og den studerendes potentiale” i 2014, hvor 22 deltog. Samme kursus måtte aflyses i 2015 på grund af for få tilmeldte, muligvis fordi tidspunktet var uheldigt. Det vil derfor blive udbudt igen i 2016.

Mulighed for merit for laboranter

dbio er i øjeblikket ved at undersøge, om det er muligt at få etableret en mere fast og ensartet vej til at blive opkvalificeret til bioanalytiker, hvis man arbejder på laboratorieområdet, men har en anden uddannelsesbaggrund.

Som det er nu, er der adgang til at få merit for uddannede laboranter, når de ansøger om optagelse på bioanalytikeruddannelsen på professionshøjskolerne. Men det sker ud fra en individuel vurdering af uddannelse og arbejds-erfaring, og procedurer er forskellige skolerne imellem.

Arbejdet tager afsæt i en beslutning på kongressen i 2012, hvor dbio blev bedt om at se på, om uddannelsesstilbud og muligheder for at få merit for uddannelse er gode nok set i forhold til de opgaver, som laboranterne varetager. Hovedbestyrelsen vil fortsat have fokus på laborantgruppens vilkår, blandt andet i form af nedsættelse af ad-hocgrupper der skal se på efteruddannelseskurser for laboranter. En fornuftig lønudvikling og organisationsprocenten blandt laboranterne er andre fokuspunkter.

I kongresperioden har Underviserdagen været afholdt under følgende temaer:

2013: Veje til læring. Hjernebaseret læring – Transfer mellem teori og praksis – Coaching som læringsform

2014: Evaluering som forandringskraft og effektmåling

2015: Revisionen af bioanalytikeruddannelsen som forandringskraft.

Efteruddannelse

Flere kursister på efteruddannelse og temadage

Danske Bioanalytikere ramte et hidtil upåagtet behov med sit **kursuskatalog for 2015**; et helt nyt kursus, ”EKG i almen praksis”, fik så mange tilmeldinger, at der hurtigt var deltagere til to kurser.

Kurset er udviklet af en nyetableret udviklingsgruppe for almen praksis og er således udsprunget af det strategiske fokus på flere bioanalytikerjobs i lægehusene.

Et andet nyt tilbud er et kursus i nuklearmedicin – ”Thyreoidea og parathyreoidea”, som er blevet til i samarbejde med Radiograf Rådet, og som også udbydes til radiografer.

I medlemsundersøgelsen fra 2015 opgiver 56 procent af deltagerne, at de har været på efteruddannelse i 2013-2014. Heri er medregnet kurser, der udbydes af andre end dbio, der dog er den største enkeltudbyder af kurser for medlemmerne. 27 procent af de kursusforløb og temadage, medlemmerne deltager i, arrangeres således af dbio.

Selvom de klassiske efteruddannelseskurser med specifikt fagligt indhold stadig er eftertragtede, er der en nyere tendens til, at deltagerne også søger ”blødere” kurser inden for eksempel pædagogik, kommunikation og personlig udvikling.

Trods forsøg med at udbyde kurser med forskellige vinkler på fagetik, har der været for få tilmeldte i såvel 2012, 2013 som 2014. Kurset har nu fået et mere hverdagsrettet fokus med katalogtitlen ”Fagligheden på spil i mødet med den anden”.

dbio’s model for efteruddannelse er populær hos flere uddannelsesinstitutioner og hos andre faglige organisationer, som henvender sig for at høre nærmere om modellen.

I kongresperioden har der været en ujævn, men generelt stigende tendens til at medlemmer tager på et kursus i dbio-regi, fra 161 i 2012, til 224 i 2013 og – med en lille nedgang i 2014 til 203.

De tilsvarende tal for dbio’s temadage var 347, 323 og 363 deltagere.

dbio trækker mere på fagets frontlinje-eksperter

Der er i 2015 ti udviklingsgrupper i dbio, og de spiller i højere grad en rolle, når organisationen skal indhente kvalificeret, faglig sparring. For eksempel i forbindelse med at formulere hørings svar på sundhedspolitik eller melde ind i forhold til speciale gennemsyn eller specialeplanlægningen i sundhedsvæsenet. Eksempelvis har udviklingsgrupperne for genteknologi og mikrobiologi været med til at give input til dbio’s hørings svar omkring præcisionsmedicin.

Medlemmerne i udviklingsgrupperne er frivillige, ulønnede medlemmer, der har en særlig interesse og ekspertise i forskellige specialer og emner inden for bioanalytikerfaget. Traditionelt har det været gruppernes opgave at være med til at arrangere efteruddannelseskurser og temadage for deres kolleger ud fra

den betragtning, at de ved, hvor frontlinjerne i faget bevæger sig hen. Ambitionen er, at dbio's kurser altid matcher de aktuelle uddannelsesbehov og medlemmernes interesser; derfor udbydes nu flere kurser inden for "personlig udvikling". Der lægges også op til mere tværfagligt samarbejde mellem grupperne i forhold til at tilrettelægge kursusforløb.

Fagligt Forum på "Kanten af faget"

Der har i kongresperioden været afholdt Fagligt Forum i februar 2014. Det skete under overskriften "På kanten af faget" og bød på oplæg om sekventering af forhistorisk dna, om det nye super-materiale grafen, det seneste inden for søvnforskning samt om NEXT generation-sekventering.

For første gang var første dag åben for andre dbio-medlemmer, 18 var der plads til, foruden medlemmerne af de faglige udviklingsgrupper, Fagligt Udvalg og dbio's kursuslederkorps.

To nye udviklingsgrupper

Der er i kongresperioden kommet to nye udviklingsgrupper til; en for almen praksis og en for pædagogik og kommunikation.

Ca. 50 dbio-medlemmer sidder i en af udviklingsgrupperne.

De nuværende ti udviklingsgrupper er:

- ▶ Genteknologi
- ▶ Histologi og cytologi
- ▶ Hæmatologi
- ▶ Klinisk fysiologi og nuklearmedicin
- ▶ Klinisk biokemi

- ▶ Klinisk mikrobiologi
- ▶ Klinisk immunologi
- ▶ Osteoporose
- ▶ Almen praksis
- ▶ Pædagogik og kommunikation.

Etik til hverdagsbrug

Etiske overvejelser er en integreret del af den kliniske hverdag, og dbio har i denne kongresperiode taget skridt til at gøre foreningens arbejde med fagetik mere konkret for medlemmerne, blandt andet ved at indtænke det i dbio's arbejde generelt.

dbio's næstformand har i kongresperioden holdt oplæg om "Etik i hverdagen" på generalforsamlinger i to dbio-regioner samt på andre former for medlemsmøder. Martina Jürs holdt desuden et foredrag, "Ledelse og etik", på NML-kongressen Trondheim i 2013.

dbio med i Folkemøde-debat om tvang

Danske Bioanalytikere blev inviteret til at sidde med i panelet ved debatsessionen "Så må vi holde dig fast ... - om tvang i somatikken" på Folkemødet på Bornholm i 2015. Øvrige deltagere talte blandt andet formanden For Etisk Råd og Børnerådets formand.

Tendens

Sværere at trække ledere tættere til dbio

Ledergruppen er en vigtig aktør i forhold til at kunne præge, udvikle og virkeliggøre dbio's politikker til fordel for medlemmerne generelt. Det gør de allerede i kraft af blandt andet Lederrådet. I forbindelse med arbejdet med strukturprojektet blev der set på, om det var muligt at knytte ledergruppen endnu tættere til den helhedsorganisation, som dbio ønsker at være. Konklusionen blev, at mulighederne allerede var til stede uden egentlige ændringer i den politiske struktur.

I 2012 havde dbio 481 medlemmer registreret som ledere. I forsommeren 2015 var tallet faldet til 425 efter en række sammenlægninger af laboratorier i perioden. Foto fra LederForum.

To andre initiativer, der netop havde til formål at imødekomme et kongresforslag om at arbejde for at give ledergruppen en større plads i dbio, strandede på grund af for beskeden tilslutning til henholdsvis et landsdækkende lederpanel og tre regionale ledernetværk for afdelingsbioanalytikere.

Lederpanelet, der var udtænkt af Lederrådet, skulle bestå af 35 ledere, repræsentativt fordelt på regioner, alder, anciennitet og stillingsbetegnelser. Deltagerne skulle fortrinsvis kommunikere elektronisk på de sociale medier.

Ledernetværket var tænkt som en ekstra indsats overfor afdelingsbioanalytikere. Konceptet, som dbio satte i værk fra centralt hold, skulle udbydes og forankres lokalt i regionerne for at give afdelingsbioanalytikerne et frirum til ledelsesmæssig sparring sammen med en professionel facilitator. Netværks-idéen udsprang af dbio's lederundersøgelse fra maj 2014, hvor en sådan mulighed blev efterspurgt.

Lederne har siden kongressen i 2002 været repræsenteret i Lederrådet, en platform, der har funktion som sparringspartner i forhold til dbio's politikudvikling på for eksempel ledelse, laboratoriestruktur, uddannelse og professionsudvikling. Lederrådet består af otte medlemmer. I denne kongresperiode har Hovedbestyrelsen hævet antallet af medlemmer fra syv for at give plads til en ekstra afdelingsbioanalytiker.

Lederrådet har ikke opgivet idéen om et bredt Lederpanel, men vil vurdere, om det kan etableres på andre måder.

At lederne har travlt, er måske en af årsagerne til den lave svarprocent i dbio's lederundersøgelse i 2014. 21 procent valgte at svare, mens 16 procent svarede delvist på spørgsmål om holdning til dbio's ledelsespolitik, løn, OK-resultat og begrebet "ledelsesrum".

dbio's Lederråd planlægger indholdet i Leder Forum, hvor der hvert år sættes et højaktuelt ledelsestema på dagsordenen.

Pt arbejder Lederrådet med at formulere en decideret ledelsespolitik samt en opdatering af ledelsestemaet ”**Lederskab med mange rum**” fra 2005.

Leder Forum med færre deltagere

At det kan være svært som leder at være væk fra arbejdspladsen i to dage, er blevet oplyst som generel begrundelse for ikke at deltage i dbio's årlige Leder Forum i Vingstedcentret i Vejle. Der har i kongresperioden været en tendens til færre deltagere efter, at antallet toppede i 2012 med 128 ledende bioanalytikere og afdelingsbioanalytikere. Hvert år sættes et højaktuelt ledelsestema på dagsordenen, og evalueringerne har ikke peget på, at indholdet er blevet mindre relevant. En anden plausibel forklaring på den manglen-

de deltagelse er, at antallet af ledere er faldet markant blandt andet efter en række sammenlægninger af laboratorier i kongresperioden; fra 481 medlemmer registreret som ledere i 2012 til 444 i 2014, mens der i forsommeren 2015 var 425 medlemmer registreret som ledere i medlemsdatabasen.

Temadag for afdelingsbioanalytikere

Temadagen blev aflyst i 2014 på grund af for få tilmeldte, muligvis fordi den samme oplægsholder tidligere på året havde været på Leder Forum, hvor mange afdelingsbioanalytikere også deltager.

Temadagen i 2013 blev afholdt under titlen ”Det personlige lederskab” og havde 87 deltagere.

I kongresperioden har Leder Forum været afholdt under følgende temaer:

2013:

”Sammenhæng på tværs – af sektorer, ledelseslag og fysiske afstande”

2014:

”Det fleksible lederskab”

2015:

”Det komplekse sundhedsvæsen – udvikling af ledelse og bioanalytikerfag.”

Studerende

dbio tilbyder kickstart til karrieren

24. april 2015 var godt 60 studerende og nyuddannede bioanalytikere samlet til Karrieredag i Odense. De var inviteret til en mini-fagfestival, hvor de kunne overvære oplæg fra mere garvede bioanalytikere med spændende eller atypiske jobs, lære om at skrive et CV og en fængende ansøgning og få råd til den gode ansættelsessamtale.

Det helt nye initiativ var foreslået af Studerendes Udvalg og er et af de tiltag, udvalget har været med til at arrangere for at udvide tilbuddene til de studerende og få flere nyuddannede til enten at melde sig ind i dbio eller fortsat vedblive med at være medlemmer, når de som uddannede skal betale fuldt kontingent. Ca. 40 procent af en årgang studerende er medlem af dbio, men en del nyuddannede vælger netop at melde sig ud på det tidspunkt.

Evalueringerne fra karrieredagen konkluderede, at den havde været en succes.

- og kitler ...

dbio fik i begyndelsen af 2015 mulighed for at overtage 1000 brugte kitler, da Region Hovedstaden stod for at skulle udskifte garderoben for de ansatte. Mange steder skal de studerende selv betale deres kitler, så bioanalytikeruddannelsen på fire ud af de fem professionshøjskoler takkede ja til dbio's tilbud om gratis kitler. Skolen i Esbjerg har egne kitler.

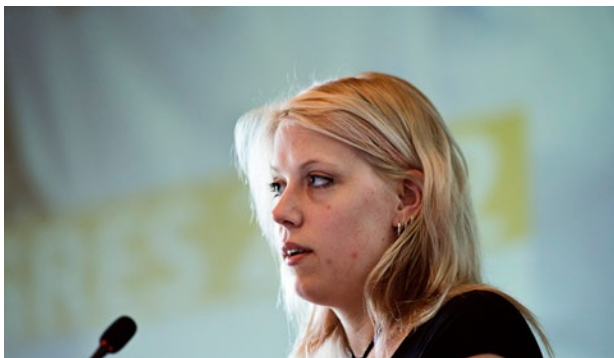
De hvide kitler har fået påtrykt dbio's logo og udlånes til studerende.

Traditionen tro: Intro, Årstræf og "Færdiguddannet – hva' så?"

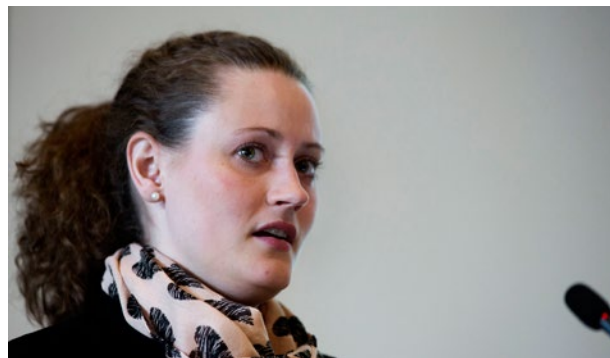
Hvert nyt hold studerende på de fem skoler inviteres til det traditionelle intro-arrangement til Danske Bioanalytikere, som afholdes i de første uger efter studiestart enten forår eller efterår. Det er for mange den allerførste introduktionen til fagbevægelsen overhovedet. dbio har i denne kongresperiode gjort sig en del anstrengelser for at overveje, hvordan foreningen kan gøre det mere indlysende

De 60 deltagere i karrieredag for studerende og nyuddannede trak i de nye kitler med dbio-logo og stillede op til "familiefoto".

Studerende Mette Brandt Erichsen begrundede fra talerstolen på dbio's kongres i 2012 et forslag fra de Studerendes Udvalg om, at dbio skulle undersøge, hvorfor så mange studerende dropper ud undervejs.

Bioanalytiker Line Plet Hansen var delegeret på kongressen i 2012: "Det vigtigste for dbio at arbejde med er synlighed. Vi skal vise, hvem vi er, og hvad vi kan, og at vi er stolte af det".

for de studerende, at de kan have fordele af at være medlem. Udvidelsen af de kontante medlemsfordele med tilslutningen til indkøbsportalen Logbuy samt rabatordninger til bank og fitness-kæde er ikke mindst tænkt ind i denne rekrutterings- og fastholdelsesstrategi.

Årstræffet for studerende er en klassisk begivenhed for studerende i dbio. Måske lidt for klassisk til at appellere til de studerende i dag. I alt fald har deltagelsen været vigende, og Studerendes Udvalg overvejer at kalde tilbuddet noget mere nutidigt for at tiltrække flere til blandingen af faglige og sociale aktiviteter, som denne september-weekend i en lejrskolehytte har på programmet.

I kongresperioden er der også blevet afholdt "Færdiguddannet – hva' så?" på alle fem bioanalytikeruddannelser en gang om året, dog to gange på de store uddannelsessteder i København og Aarhus. Arrangementet, der varer ca. halvanden time, giver de næsten færdiguddannede bioanalytikere en orientering om løn- og ansættelsesforhold, A-kasse, dbio, efteruddannelse og karrieremuligheder.

Studie-dropper; hvordan stoppes tendensen?

Et stigende antal studerende vælger deres studie

fra. Det er ikke begrænset til bioanalytikerstudiet, men en generel tendens, og årsagerne kan være specifikke fra studie til studie. Men meget tyder på, at en del bukkes under for det høje naturfaglige niveau på bioanalytikeruddannelsen. På kongressen i 2012 fremsatte Studerendes Udvalg forslag om, at Danske Bioanalytikere – og udvalget selv – sætter sig for at finde frem til nogle anbefalinger for, hvordan flere studerende kan fastholdes på studiet. Uden at det faglige niveau sænkes.

En foreløbig forslagsliste fra Studerendes Udvalg byder på tiltag som lektiecafé, tutor-ordninger og supplerende kurser i kemi. Studerendes Udvalg kunne også ønske at have en repræsentant med på undervisernes årlige temadag, hvor de kunne diskutere idéer til fastholdelse på studiet. De studerende ønsker desuden, at Danske Bioanalytikere arbejder for, at det bliver lettere at skifte fra en professionshøjskole til en anden. Nogle dropper ud af uddannelsen, fordi de af familiære årsager skal flytte. I uddannelsesrevisionen er der da også fokus på, at de studerende får bedre muligheder for at skifte uddannelsesinstitution undervejs.

De studerende vil aflægge rapport for kongressen om emnet. Hovedbestyrelsen vil inddrage relevante forslag i dbio's arbejde i næste kongresperiode. ◀

Medlemspleje, inddragelse og indflydelse

Strukturprojektet; huset holdt efter hovedrengøringen

Den politiske struktur i Danske Bioanalytikere matcher stadig de visioner og mål, foreningen har på vegne af medlemmerne. Det vedtog de delegerede på en ekstraordinær kongres den 8. maj 2014 efter en længere evalueringsproces, hvor mange medlemsgrupper har været inddraget, og alle tænkelige temaer og tabuer - og sågar drømme - diskuteret.

Baggrunden var to kongresforslag, der i 2012 pålagde Hovedbestyrelsen at søsætte en større evalueringsindsats. Dels for at evaluere dbio's struktur og dels for at øge fokus på lederens mulighed for indflydelse i dbio.

Det handlede blandt andet om at vurdere, hvorvidt antallet af formænd, hovedbestyrelsesmedlemmer og arbejdsudvalg er de rette til at sikre, at organisationen står solidt rustet til fremtidens udfordringer.

Afklaringsarbejdet "Fremtidens fagforening. En evaluering af dbio's struktur" mandede ud i ét enkelt forslag til vedtægtsændring; at regi-

onsbestyrelserne efter behov kan indvælge et fleksibelt antal medlemmer og suppleanter. Det blev vedtaget på den ekstraordinære kongres.

Det omfattende projektføreløb, der foruden Hovedbestyrelsen har involveret tillids- og arbejdsmiljørepræsentanter, undervisere, ledere, regionsbestyrelserne, alle Hovedbestyrelsens udvalg og sekretariatet, havde især tre præmisser, som processen skulle tage afsæt i: At dbio's struktur og opgaveløsning skal understøtte medlemsinddragelse, indflydelse og medbestemmelse for alle medlemsgrupper. At struktur og opgaveløsning skal være med til at skabe synlighed og anerkendelse af professionen hos dbio's samarbejdspartnere, herunder også politikere og embedsfolk inden for sundhedssektoren. Samt at processen ikke må splitte organisationen, men tværtimod forstærke dbio som en helhedsorganisation for alle medlemsgrupper.

Evalueringen danner nu afsæt for en diskussion om eventuelt nye samarbejds måder samt om mulig omfordeling af arbejdsopgaver, ansvarsområder og ressourcer mellem de forskellige niveauer i den Fremtidens Fagforening, som dbio har ambitionen om at være.

dbio på billigere adresse

I begyndelsen af 2013 flyttede Danske Bioanalytikere sammen med Farmakonomforeningen i nyindrettede lokaler i det indre København. Det har givet en billigere husleje i forhold til tidligere, hvor dbio lejede sig ind hos Dansk Sygeplejeråd i Kvæsthuset på havnefronten.

Kurser for tillids- og arbejdsmiljørepræsentanter kan nu holdes internt i sekretariatet, hvilket sparer udgifter til konferencesteder.

dbio bor nu i Skindergade i hjertet af København.

De to organisationer har hver sin etage, men er fælles om nogle driftsopgaver og deler kantine og mødelokaler.

Kampvalg til dbio's forretningsudvalg

Formandskabet i Danske Bioanalytikere består efter kampvalget om næstformandsposterne i juni 2015 af formand Bert Asbild, 1. næstformand Martina Jürs og Katja Wienmann Bramm, som er nyvalgt og 2. næstformand.

Det siddende forretningsudvalg havde oprindeligt i slutningen af 2014 meddelt, at de alle tre stillede op til genvalg. I slutningen af december annoncerede 2. næstformand Camilla Bjerre, at hun havde fået nyt job og derfor trak sit kandidatur. Ved deadline 1. april 2015 havde to medlemmer meldt, at de stillede op til posterne som næstformænd. Dermed skulle tre næstformandskandidater føre valgkamp i regionerne i løbet af foråret.

32 procent af de stemmeberettigede medlemmer stemte; Martina Jürs fik 1343 af stemmerne, Katja Wienmann Bramm 700, mens Louise Hjortsø Oldenburg fik 666.

Solveig Dein Kjeldgaard, mangeårigt medlem af Hovedbestyrelsen for Region Syddanmark, blev konstitueret som 2. næstformand fra marts 2015 til dbio's kongres i oktober.

Medlemmerne vægter et stærkt image højest

Danske Bioanalytikere bør fortsat have fokus på at forbedre organisationens image. Det vil sige, fremstå som en fagforening, hvor medlemmerne får noget for deres kontingent, hvor

de får ydelser af høj kvalitet, og som er med til at skabe tryghed og sikkerhed i arbejdslivet.

Det er nogle af de konkrete anbefalinger, som er kommet ud af **den seneste medlemsundersøgelse i 2014**. 2.013 medlemmer ud af 5699 mulige valgte at besvare spørgeskemaet. Det gav en svarprocent på 35.

Medlemstilfredsheden i dbio ligger på indeks 67, hvilket svarer til over middel. Det er ét indekspoint lavere end i 2012, hvor dbio gennemførte den første medlemsundersøgelse, men dog tre indekspoint højere end gennemsnittet for FTF-organisationer, der har foretaget en tilsvarende undersøgelse.

Der er en tendens til, at medlemstilfredsheden er størst hos medlemmer, der på forskellig måde har haft direkte kontakt med dbio, for eksempel i form af rådgivning. Indsatsområdet rådgivning har da også større effekt på tilfredshedsscoren end for eksempel viften af kontante medlemstilbud.

Rådgivning vurderes samlet set meget højt blandt medlemmerne og med indeks 76 svarer det til "høj tilfredshed". De organisationsnære - tillidsrepræsentanter, arbejdsmiljørepræsentanter, fællestillidsrepræsentanter, bestyrelse og udvalg - er mere tilfredse (indeks 82-87) end øvrige medlemmer (indeks 74).

Det har ikke ændret på medlemstilfredsheden, at dbio i kongresperioden markant har udvidet sine kontante medlemstilbud; det blev ellers efterspurgt af især de unge medlemmer.

Undersøgelsen viser desuden, at en stor del af medlemmerne ikke har kendskab til dbio's medlemstilbud.

Konklusioner i medlemsundersøgelsen indgår i Hovedbestyrelsens strategiske planlægning af indsatsområder og initiativer for at sikre, at dbio fortsat har de bedste ydelser og den bedste medlemsservice.

”Hallo! Det er dbio”

200 medlemmer modtog den 21. maj 2013 et opkald fra dbio. Efter hovedbestyrelsesmødet samme dag satte medlemmerne af Hovedbestyrelsen og de ansatte i sekretariatet sig ved telefonerne for at få medlemmernes umiddelbare mening om, hvad dbio kan gøre for dem.

370 medlemmer var udvalgt efter alder, anciennitet, køn og region, og initiativet var led i HB's samlede indsats i kongresperioden for at fastholde dbio's medlemmer. På et seminar for regionsbestyrelserne havde hvervning og fastholdelse været hovedtemaet, og forskellige forslag til en indsats var blevet behandlet. Blandt andet en Store Ringe-dag, som også andre faglige organisationer ind imellem afholder. Et katalog med udtalelser fra de medlemmer, der tog dialogen, blev samlet og diskuteret på det efterfølgende HB-møde i juni.

Danske Bioanalytikere oplever fortsat stærk medlemstilslutning. Gennem kongresperioden har antallet af medlemmer varieret, men foreningen går ud af kongresperioden med nogenlunde samme antal medlemmer som ved periodens start. Ser man nærmere på tallene, er foreningens organisationsprocent dog faldet lidt. Det skyldes, at der, jf. den officielle statistik, er flere ansatte bioanalytikere og laboranter end tidligere, og at dbio's medlemstal ikke har nået at følge med denne udvikling.

Udviklingen er særligt udtalt på det regionale område, hvor der i kongresperioden også er sket overenskomstmæssige forskydninger, idet fx det tidligere Praktiserende Lægers Laboratorium (KPLL), som har en relativ lav organisationsprocent, er flyttet til det regionale overenskomstområde.

dbio's hovedbestyrelse er i gang med at se på de nye tal og vil i den kommende tid beslutte, hvordan udfordringen gribes an. En høj organisationsprocent er alfa og omega for organisationens fortsatte indflydelse.

Medlemsservice og politik i stigende grad on line

Langt størstedelen af medlemmernes kontakter med Danske Bioanalytikere foregår nu via hjemmesiden dbio.dk eller er på anden måde elektronisk. Det gælder indmeldelser, udmeldelser, medlemsundersøgelse, evalueringer samt kongresforberedelse, valg til Formandskabet, regionsbestyrelser og urafstemninger. Det sparer personaleressourcer og gør servicen mere fleksibel og tilgængelig for medlemmerne.

Procedurerne udvikles løbende, og data i forbindelse med for eksempel udmeldelser kan nu umiddelbart trækkes ud som statistisk materiale, som Hovedbestyrelsen kan bruge i

forbindelse med indsats for rekruttering og fastholdelse. Formularen spørger således specifikt til årsag for udmeldelse: ”økonomi”, ”starter job inden for anden branche”, ”stopper på uddannelsen” eller blot ”private årsager”.

Desuden har dbio minimeret ressourcerforbruget ved ”falske” indmeldelser, hvor kontingentet aldrig bliver indbetalt, efter at velkomstpakken med emblem, kalender og lommeskåner er sendt ud. Nu skal et kommende medlem først indbetale det tilsendte girokort, inden materialet afsendes. Det sparer både porto og håndtering af rykkerskrivelser.

dbio har i 2014 besluttet at outsource og strømline it-systemerne i alle dele af organisationen. Det skal skabe større sikkerhed og funktionalitet, når regionerne trækker på de samme data som dbio’s sekretariat.

Frit valg af kalender

Som noget nyt kan medlemmer nu selv vælge, hvilken type medlemskalender, de foretrækker at modtage. Enten den klassiske månedskalender, en mini-månedskalender eller en mini-ugekalender. Ordningen kom i stand i 2014 og gælder således for 2015-kalenderen. Det frie valg fortsætter næste år med den ændring, at hvis medlemmet ikke aktivt træffer et valg, modtager vedkommende alligevel den klassiske model.

Kalenderne vælges på dbio.dk, men sendes som sædvanligt ud med fagbladet i november.

Flere kontante medlemsfordele med Logbuy

Danske Bioanalytikere har siden september 2012 haft en samarbejdsaftale med internetportalen Logbuy, som løbende er blevet udbygget. Dermed har medlemmerne nu adgang til forskellige former for rabatter hos 3000 forretninger og netshops. dbio har desuden indgået

Det nye emblem præsenteres på kongressen i oktober 2015.

aftaler med en bank og en fitness-kæde, hvor medlemmer også kan få særlige fordele.

Det nye medlemstiltag er udsprunget af den forrige medlemsundersøgelse, som viste, at specielt yngre medlemmer har et ønske om, at deres fagforening tilbyder flere kontante medlemsfordele.

Efter en HB-drøftelse blev det besluttet at udvide repertoiret som et strategisk fokus for at rekruttere og fastholde medlemmer.

dbio betaler årligt Logbuy 15 kr. pr medlem. Antal aktiverede brugerprofiler på Logbuy er 1477 medlemmer.

Nyt emblem på vej

Kvaliteten af det nuværende bioanalytikeremblem lever ikke helt op til forventningerne. Samtidig er der et ønske om at gøre designet mere attraktivt. På den baggrund har Hovedbestyrelsen besluttet at udskifte emblemet. Det er planen at kunne præsentere det nye emblem på kongressen.

dbio i verden

Danske Bioanalytikere fik i kongresperioden et internationalt gennembrud med Diagnostisk Samarbejdspartner, som nu er adopteret som fagpolitisk strategi i EPBS (European Association for Professionals in Biomedical Science). Konceptet var hovedtema for EPBS' visionskonference i Dublin i oktober 2014, og Diagnostisk Samarbejdspartner breder sig nu til sundhedsvæsenet i det øvrige Europa.

dbio er aktiv i flere arbejdsgrupper under EPBS og IFBLS. I disse år arbejder dbio sammen med sine søsterorganisationer for at løfte og harmonisere uddannelsesniveaut for bioanalytikere i hele Europa. I to store medlemslande, Tyskland og Spanien, er uddannelsen ikke en mellemlang,

Danske studerende deltog i særligt studenterforum på NML kongressen i Trondheim i 2013

De danske bioanalytikere, der blev udsendt til Sierra Leone, var først i træningslejr i England.

videregående, men en kort videregående. Derfor rangeres bioanalytikeres faglige kompetencer ikke højt i disse lande, og det besværliggør en generel opkvalificering af professionen til bachelor-niveau inden for EU.

POCT – Point of Care Testing – er et andet felt, som dbio har engageret sig i i EPBS-regi; kvalitetssikring af patientnært udstyr er også en mærkesag for dbio på nationalt plan i disse år, hvor stadig mere diagnostik, behandling og opfølgning lægges uden for sygehusene

Danske bioanalytikerstuderende deltog for første gang i en NML-kongres, da dbio inviterede to unge dbio-medlemmer med til Trondheim i 2013. Her var Danmark særdeles aktiv med tre oplægsholdere, og en dansker vandt 1. prisen for bedste frie foredrag.

Også på NML-kongressen i Island i 2015 havde danskerne succes. Fire ud af fire mulige priser gik til danske deltagere. Kongressen havde 428 deltagere. Heraf 61 fra Danmark.

Danske bioanalytikere i kamp mod ebola i Sierra Leone

I alt 13 danske bioanalytikere har siden december 2014 været udsendt for at deltage i indsatsen mod ebola-epidemien i Vestafrika. dbio har forhandlet de udsendtes kontrakter med Forsvaret, som er arbejdsgiver på den humanitære opgave. Kontrakterne omhandler ikke kun løn, arbejdstid og genetillæg, men har også haft fokus på de vanskelige forhold omkring helbreds-mæssig sikkerhed.

Danske Bioanalytikere var ikke imponeret over forhandlingerne med Forsvaret, idet bioanalytikerne blev tilbudt en løn, der var 5.000 kr. mindre om måneden end den løn, sygeplejersker fik tilbudt ved udsendelse på samme mission.

Det danske forsvar har udsendt i alt fire hold i indsatsen for at bekæmpe ebola i Sierra Leone,

dbio er medlem af **NML** – Nordisk Medicinsk Laboratorieggruppe, **EPBS** – European Association for Professionals in Biomedical Science, **IFBLS** – International Federation of Biomedical Laboratory Science.

Formand for dbio, Bert Asbild er desuden suppleant for FOAs Dennis Kristensen, der er chief delegate i **EPSU** – European Federation of Public Service Unions.

og det sidste hold kom hjem medio juni med kontraktophør i juli. Det er aftalt, at de afsluttende forhandlinger med Forsvaret gennemføres, når den danske indsats i Sierra Leon er afsluttet. Der udestår således et efterspil om lønningerne til de bioanalytikere, der deltog i missionen.

På dbio.dk og i fagbladet har man kunnet følge en af de første udsendte, Marianne Ejsing fra Klinisk Biokemisk Afdeling på Hospitalsenheden i Horsens, der på sin egen blog har beskrevet sit arbejde og dagligdag i Port Loko i Sierra Leone.

Flere penge - flere ansøgere får

55 bioanalytikere har fra slutningen af 2012 til og med medio 2015 fået tildelt et legat fra Bioanalytikernes Uddannelses- og Forskningsfond. 26 er kommet af sted på internationale kongresser, 25 har fået tilskud til et studieophold i udlandet, én har deltaget i et kursus, mens tre har fået et bidrag til et projekt. Der er givet beløb fra 600 kr. til 11.800 kr.

dbio's hovedbestyrelse besluttede i november 2012 at hæve beløbet til uddeling fra

165.000 kr. årligt til 200.000 kr., ikke mindst for at kunne støtte bioanalytikere, der ønsker at forske i eget fag. Det fulde beløb skal ikke nødvendigvis uddeles, hvis der ikke er kvalificerede ansøgere.

Der er en tendens til, at flere søger penge, ikke mindst studerende der tager på studieophold i udlandet. Der uddeles ligeledes flere portioner. Der er også flere, der søger penge for at deltage i internationale kongresser med egne præsentationer.

De bioanalytikere, der har modtaget et legat, skal som noget nyt afrapportere deres **erfaringer til en database på dbio.dk**.

Uddelinger fra Fonden

2012	andet halvår	33.890 kr.
2013		70.064 kr.
2014		132.500.
2015		er endnu ikke opgjort.

Kommunikation

Sociale medier og synergi

Historier lever på flere platforme

Danske Bioanalytikerers platforme bruges til at skabe øget synergi mellem historier, som versioneres til de forskellige medier.

Nyheder på dbio.dk trækker læsere til

Danske Bioanalytikere har i denne kongresperiode fået en ny hjemmeside. Det har været en lang proces, hvor mange forskellige grupper og medlemmer har været inde over for at sikre den bedst mulige løsning. Et af de helt nye tiltag var en opdeling af www.dbio.dk i en ekstern og en intern side, hvor insite nu er for de organisationsnære, der på den måde har fået deres eget lukkede rum.

Efter godt et års brug har dbio.dk omkring 12.000-13.000 besøgte sider (sidevisninger) på en almindelig uge, og Insite 2000-2500 besøgte sider (sidevisninger) ugentligt.

På dbio.dk er nyhederne løbende blevet prioriteret højere med journalistiske artikler, billeder, video og grafik, hvilket har smittet tydeligt af på besøgstallene. Nyhedsbrevet i særdeleshed og til dels Facebook trækker læsere til. På en typisk uge kommer lidt under 30 procent af de besøgende via nyhedsbrevet, små 30 procent direkte, omkring 28 procent via google og resten via sociale medier.

I 2014 var de besøgende på dbio.dk optaget af mange ting. Men ebola, kagedyst og medlemskalender var de emner, der fik allerflest til at læse med.

Fagbladet stadig populært

I Danske Bioanalytikerers medlemsundersøgelse fra 2014 scorer fagbladet igen højt hos med-

lemmerne. Fagbladet opleves som vedkommende og læseværdigt.

På kongressen i 2012 vedtog de delegerede at nedlægge redaktionsudvalget som et vedtægtsbestemt udvalg. I stedet skulle dbio's udvalg diskutere emner til fagbladet, der skulle foretages en medlemsundersøgelse, og redaktionsudvalget skulle samles igen for at evaluere konsekvenserne.

På evalueringsmødet i februar 2015 var udvalget enige om, at de ikke har noteret sig forringelser siden sidste kongres, men at det er på tide med en relancering af bladets design.

Redaktionsudvalget og redaktøren har diskuteret, om der er brug for en ny model for, hvordan medlemmernes stemme kan tilflyde redaktionen, så fagbladet til stadighed modsvare bioanalytikernes ønsker og interesser.

Facebook er kilde

En vigtig kilde til historier i fagblad og dbio.dk er dbio's Facebook-gruppe. Diskussionerne viser, hvad der rører sig blandt bioanalytikerne. Serien "Mig og min maskine" er således udsprunget af en Facebook-konkurrence, ligesom medlemmerne også er blevet direkte spurgt på Facebook: "Hvad vil du gerne læse om i dit fagblad". Det spørgsmål gav mange svar, hvor flere er blevet brugt til artikler. Debatten er også flyttet til Facebook, hvor medlemmerne debatterer lystigt – også om emner fra fagbladet.

En stigende stoftrængsel præger fagbladet og dbio.dk, og medlemsarrangementer bliver derfor ikke i samme grad som tidligere dækket af journalist og fotograf. Faglige artikler er stadig efterspurgt, og flere nyuddannede

skriver artikler om deres bachelorprojekter godt hjulpet på vej af anbefalinger fra deres vejledere.

Formanden på forsiden og i fjernsynet

Danske Bioanalytikere har været en central kilde i to lidt større historier med almen offentlig interesse i denne kongresperiode. Den 6. juni 2013 udtalte dbio's formand sig således til Jyllands-Posten. "Personalet giver lægerne en opsang" lød overskriften, og artiklen var en sidevinkel på den konflikt, der i flere måneder havde været under optrapning mellem de praktiserende læger og Danske Regioner. Overskriften var dog en stramning af, hvad Bert Asbild mente; han havde alene appelleret til forsoning mellem parterne.

Lørdag den 5. april 2014 bragte Kristeligt Dagblad en historie om to bioanalytikere, der stod til at blive fyret fra deres jobs på Hvidovre Hospital, fordi de ikke ønskede at bære kortærmede kilter. Historien vandrede hurtigt videre til Ritzau, Radioavisen samt TV2 NEWS, og i løbet af formiddagen havde Politiken.dk, Ritzau og Radioavisen kontaktet bioanalytikernes formand, der begge steder pointerede, at på sygehuslaboratorier står hygiejneforskrifter over en kulturel tolkning af påklædningspåbud. **Det samme udtalte han til TV-avisen** klokken 19.

Forskningskvalitet: Vores egen whistleblower

Præcision og reproducerbarhed er en mærkesag for bioanalytikere og i særdeleshed for forskningsbioanalytikere. I fagbladets novemberudgave i 2012 stod histo-cytobioanalytiker

Jacqueline Tybjerg således ganske ekstraordinært frem og kritiserede sin arbejdsplads for at se igennem fingrene med sjuksket laboratoriearbejde.

På SUND, det sundhedsfaglige fakultet på Københavns Universitet, er der blevet optaget et stigende antal ph.d.-studerende, argumenterede hun. De bioanalytikere, der skal hjælpe og retlede dem på laboratorierne, er til gengæld blevet færre på grund af nedskæringer. Hun gav konkrete eksempler på, hvordan forskningskvaliteten lider under misforholdet.

dbio fik efterfølgende Universitetsavisen og Jyllands-Posten til at interessere sig for historien, og de to medier bragte henholdsvis et stort interview med bioanalytikeren og en baggrundsartikel.

Også en af TV-avisens undersøgende journalister blev gjort opmærksom på Jacqueline Tybjerg og forholdene på Københavns Universitet. DR valgte dog efter en del research at droppe historien, da de ønskede en mere personrelateret sag á la Milena Penkowa-skandalen.

Efterfølgende fik næstformand Martina Jürs sammen med formanden for Dansk Laborant-Forening/HK bragt et indlæg i Politiken: "Forskningens fodfolk presses ud".

Martina Jürs havde også tidligere haft indlæg i både Politiken og Jyllands-Posten med relation til Penkowa-sagen; om nødvendigheden af at have kompetente laboratiemedarbejdere til at holde unge forskere fra fristelserne med at sjuske eller fuske med deres resultater.